

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

'Bij wijze van museum' : oorsprong, geschiedenis en toekomst van Museum Willet-Holthuysen, 1853-2010

Vreeken, H.

Publication date
2010

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Vreeken, H. (2010). *'Bij wijze van museum' : oorsprong, geschiedenis en toekomst van Museum Willet-Holthuysen, 1853-2010*. [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Inhoud

Deel I

Voorwoord	5
Inleiding	9
<i>Probleemstelling en onderzoeksvragen</i>	14
<i>Historiografie en geraadpleegde bronnen</i>	18
Algemene studies	18
Het echtpaar Willet-Holthuysen	21
De verzamelaar	24
<i>Museum en verzameling na 1895</i>	27
<i>Waardering collectie en interieur</i>	28
<i>Indeling</i>	31

I. Geroemd

1

De collectievormers: Abraham Willet en Louisa Willet-Holthuysen, een biografische verkenning, 1824/25-1895	35
<i>Beginnend verzamelaar, tot 1861</i>	35
<i>Een kunstminnend echtpaar, 1861-1874</i>	46
<i>Onder bevriende kunstenaars, 1874-1884</i>	71
<i>Laatste levensjaren, 1884-1895</i>	82

2

Een vlottend geheel: de verzameling tot 1895	91
<i>De vroegste schilderijenverzameling</i>	92
<i>De latere schilderijenverzameling</i>	95
<i>Beelden</i>	103
<i>Oudheden</i>	105
<i>Tekeningen en prenten</i>	120
<i>Foto's</i>	124
<i>Boeken</i>	125

3

'Een openbare les in stijl en smaak': presentatie van de collectie en museumplannen tot 1895	131
<i>Presentaties thuis</i>	131
<i>Een museale bestemming</i>	140

II. Verguisd

4

Een rustig bestaan: Museum Willet-Holthuysen onder het conservatorschap van Frans Coenen, 1895-1931	151
<i>Startperikelen</i>	151

<i>Rondom de boedelinventaris</i>	156
<i>Negatieve beeldvorming</i>	161
<i>Van woonhuis tot museum</i>	170
<i>Een ‘slapende’ kunstverzameling</i>	174
<i>Het zeventiende-eeuwse huis</i>	188
<i>De bibliotheek</i>	192
<i>Voorbodes van veranderingen</i>	202
<i>Kunsthistorisch Instituut</i>	208

5

Nieuwe wegen: Museum Willet-Holthuysen onder beheer van het Stedelijk Museum (1), 1932-1939

	211
<i>Een ‘levend’ museum</i>	211
<i>Discutabele reputaties</i>	214
<i>Stijlzuivering en esthetiek</i>	216
<i>Afdankertjes en aanwinsten</i>	220
<i>Een begeerlijk stukje tuin</i>	225
<i>Twee bibliotheken onder één dak</i>	228
<i>Kunsthistorische reddingsboei</i>	231

III. Vergeten

6

Uit het oog, uit het hart: elf jaar dicht, 1939-1950

235

7

Een pronkpoppenhuis op ware grootte: Museum Willet-Holthuysen onder beheer van het Stedelijk Museum (2), 1950-1962

	245
<i>Tweesporenbeleid</i>	245
<i>Exit Willet</i>	247
<i>Expositieruimte en poppenhuis</i>	249
<i>Afgewezen en aangekocht</i>	256
<i>Grachtenpaleis in wording</i>	262
<i>Een gespannen verhouding</i>	265
<i>Stand van zaken 1962</i>	268

8

Een tweeslachtig beeld: Museum Willet-Holthuysen onder beheer van het Amsterdams Historisch Museum (1), 1962-1988

	271
<i>Pragmatisch beleid</i>	271
<i>Museumminrichting</i>	273
<i>Aanwinsten in overvloed</i>	279
<i>Een nieuwe stijltuin</i>	283
<i>Boeken in ballingschap</i>	285
<i>Exposities en concerten</i>	288

IV. Herontdekt

Focus Willet: Museum Willet-Holthuysen onder beheer van het Amsterdams Historisch Museum (2), 1988-2010	291
<i>Omslagpunt: de late jaren tachtig en negentig</i>	291
<i>1996: een richtinggevende renovatie</i>	295
<i>Huidige stand van zaken</i>	299
Slotbeschouwing	303
Samenvatting	311
Summary	321
Deel II	
Afbeeldingen	329
Afkortingen	355
Bronnen	357
A. Archieven	357
B. Literatuur	359
C. Overige bronnen	411
Bijlagen	413
I Testament van Louisa Willet-Holthuysen, opgemaakt 10 januari 1889	413
II Stamboom familie Willet, negentiende eeuw	419
III Stamboom familie Holthuysen, negentiende eeuw	421
IV Lijst van inzendingen aan tentoonstellingen door Abraham Willet, 1858-1887	423
V Lijst van schenkingen en een langdurig bruikleen door Abraham Willet, 1861-1887	439
VI Lijst van kunstbeschouwingen, gegeven door Abraham Willet, 1863-1884	443
VII Lijst van schilderijen, aangekocht door Louisa Willet-Holthuysen, 1867-1874	449
VIII Inventaris van de boedel van Louisa Willet-Holthuysen, 1895	453
Register	481
Fotoverantwoording	490